

Kirken og de fire siste bud

Samling 13, Økt 2

Hva vet du så langt?

Før vi går videre i tema her, tar vi en liten time-out med en quiz for å se hva vi husker. Her er det Bibelen og budene som er i fokus. Sitt gjerne sammen to og to eller i mindre grupper – uten hjelpemidler naturligvis 😊 – og prøv å svare på spørsmålene nedenfor, eller kateketen deres leser spørsmålene høyt som i en quiz. Målet er da å ha flest riktige svar.

- I hvilket testamente i Bibelen står det om de 10 bud?
- Hvem var det som fikk de 10 bud, hvordan foregikk dette, og hvilken situasjon var denne personen i?
- Hva heter boken i Bibelen der det står om at Gud ga menneskene budene?
- Hva het talen Jesus hadde der han snakker om hvordan menneskene skal leve på jorda etter at han selv har dratt tilbake til himmelen? Her snakker Jesus også om hvordan folk skal be og om budene.
- Hva heter de fire bøkene der det står mest om Jesus, og hva heter forfatteren av disse bøkene?
- Hva betyr det ordet fra spørsmål e (navnet på de fire bøkene som handler om Jesus)?
- Hva kaller vi den dagen Jesus ble tatt opp til himmelen.?
- Hvem var Paulus og hva gjorde han?
- Hvor mange bøker er det i Bibelen ifølge protestanter/lutheranere, og hvor mange bøker mener vi katolikker Bibelen består av?
- Hva er sammenhengen mellom de 10 bud og Jesus. Har dere noe navn på dette?

FASIT:

a = Det gamle testamente; b = Moses. Oppe på et fjell (Sinai-fjellet). Israellittene var på vei fra Egypt tilbake til Kanaan (sitt eget land; i dag mye av det samme som landet Israel) etter mange år som slaver (hos Farao i Egypt). c = 2. Mosebok; d = Bergpreknen; e = evangeliene, skrevet av Matteus, Markus, Lukas og Johannes; f = «Gode budskap»/«gode nyheter»; g = Kristi himmelfartsdag; h = Paulus ble en apostel, en som fulgte i Jesu fotspor. Han møtte aldri Jesus mens Jesus levde på jorda. Paulus var faktisk en forfølger av de første kristne. Så fikk han en opplevelse som gjorde at han selv ble kristen, og tilleggs begynte å reise rundt for både å fortelle folk om Jesus og å hjelpe dem å starte egen menighet. Etter hvert skrev han mange brev til de nye menighetene for å fortelle dem både om Gud og om hvordan de skulle drive menighetene sine. Disse brevene er en viktig del av Det nye testamente. i = ifølge protestantene er det 66 bøker i Bibelen, mens vi katolikker har 73 bøker. j = de 10 bud er Guds første pakt med menneskene, en pakt der menneskene får regler bud, noe som gjør at vi mennesker lettere vet hva Gud vet er godt for oss. Jesus er Den nye pakt. Vi inngår en slags avtale med Gud om at vi tror på og følger det Jesus sa og lærte bort. Guds del av avtalen – eller pakten – er at vi kommer til himmelen når livet på jorda opphører.

Å være Kristi legeme – Hva betyr det egentlig?

For å forstå dette må vi først se ta en titt på hva som foregikk i tiden etter at Jesus hadde dratt opp til sin far i himmelen. Noe av det aller viktigste **Paulus og disiplene** gjorde etter hvert som de fikk flere og flere til å tro på Gud, var å starte menigheter. Menighetene trengte steder å samles, og snart begynte man å bygge kirker. Mange av kirkene i verden har blitt stående i hundrevis av år som urokkelige symboler på kristendommen.

Her kan dere ta en titt på noen av de imponerende kirkene som finnes:

- <https://mnnews.today/church/2018/26384-8-remarkable-catholic-churches-around-the-world/>
- <http://www.gcatholic.org/dioceses/index.htm>
- <https://kirkesok.no/>

‘Kirke’ eller ‘kirke’-?

«Nei! Stopp litt nå!» tenker du kanskje-? Ja ... Du lurer vel på **når** vi skal svare på spørsmålet øverst på siden her (om hva det vil si å «være Kristi legeme»), og ikke bare fortsette med noen annet. **Ta det med ro!** Dette kommer vi veldig snart til. Først må vi ta en titt på dette med de to kirke-ordene.

Det kan være dere allerede har snakket om forskjellen på ‘kirke’ og ‘Kirke’-? Da husker du kanskje at ordet med liten ‘k’ henviser til gudshuset, bygningen der vi søker Gud, ber og holder messe. ‘Kirke’ med stor ‘k’ er derimot oss kristne, både den lokale menigheten dere tilhører og alle verdens kristne.

Det Paulus satte i gang var med andre ord Kirken. Men Kirken – i form av de første menighetene – vokste, hadde de etter hvert behov for å møtes andre steder enn folks hjem. Mange av de første kristne var jøder, og var vant til at Gud skulle tilbes i templet. Det var derfor naturlig for de kristne og lage egne gudshus, å ha et alter (det hadde jødene), og å sette opp egne symboler i disse nye gudshusene.

I YOUCAT Konfirmant kan dere lese om «**Mysteriet Kirken**» (kap. 9, side 80 – 81, punkt 9.2)

Her kan dere lese mer om kristne symboler, spesielt i kirken:

- https://snl.no/kristne_symboler
- <https://www.katolsk.no/tro/tema/diverse/artikler/kirkerom>

...og nå til spørsmålet: KRISTI LEGEME ... Hvordan kan **vi** være det?

Hvis dere leser videre i kapittel 9 i YOUCAT Konfirmant (side 81- 85), så vil dere se at vi – i det vi har sagt ja til Jesus og mottar ham i kommunionen – selv har blitt en del av Jesu legemet. Vi er også «Den Hellige Ånds tempel» står det. Når dere mottar konfirmasjonens sakrament, er det nettopp Den Hellige Ånd dere mottar.

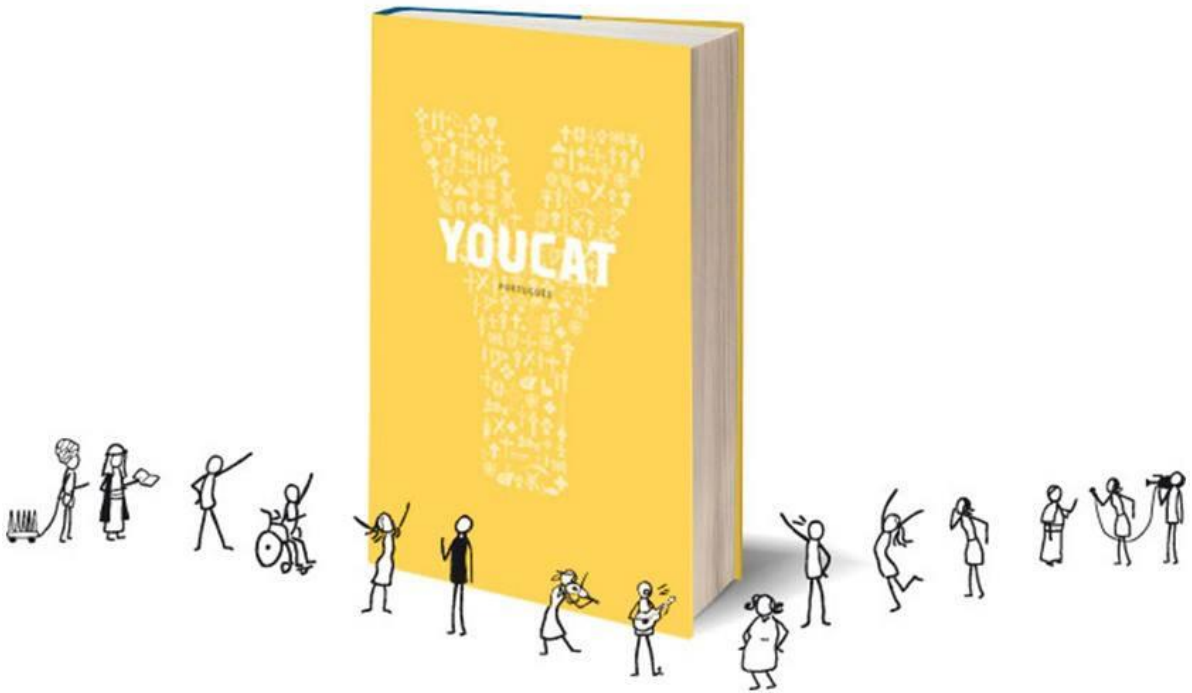
Vi er altså en del av Jesu legeme, og vi har Den Hellige Ånd i oss. Alt dette gjør at vi er levende eksempler på at Jesus finnes, at det finnes et liv etter døden, og at Gud elsker oss og vil vi skal søke ham, også nå mens vi fremdeles oppholder oss på jorda.

Diskuter gjerne spørsmålene på side 82 i YOUCAT Konfirmant

I YOUCAT Katekismen # 121 – 145 finner det svaret på mange ting om Kirken. Alt er virkelig interessant og nyttig her, men kanskje den første delen (# 121 til # 134) har de mest aktuelle spørsmålene og svarene.

YOUCAT Katekismen og de fire siste budene

Det er alltid flott å bruke YOUCAT Katekismen, for den tar opp så utrolig mange spørsmål – spørsmål som vi selv ikke alltid kommer på å stille – og kommer med grundige svar. Nå er denne katekismen også ment å kunne brukes for ungdom som er eldre enn dere, også for unge voksne. Av og til kan det være dere vil trenge litt tilleggsforklaringer, og kanskje også samtale litt med kateketen eller prestens deres om det dere leser i akkurat denne YOUCAT-boka.

Det står utfyllende om de 10 bud fra Y # 352 – Y # 468. Nå er det likevel de fire siste som er i fokus her, og da kan dere hoppe til Y # 426 (- fremdeles Y # 468).

→ Se sammen på det som står her. Diskuter. Samtal. Kom med synspunkter.

Husk bare at det som står her er akkurat det Kirken mener og lærer bort. Er det noe som dere synes er vanskelig å forstå eller si seg enig i med disse budene, så kan dere kanskje heller tenke slik:

→ Hva er det som er bra med at Kirken ønsker vi skal oppføre oss slik eller sånn, eller ha akkurat denne forståelsen av akkurat det eller det budet?

Det er ikke slik at alle eller noen av budene – heller ikke noe annet ved Kirkens lære – eksisterer for å gjøre det vanskelig for oss mennesker. Tvert imot! Bud og regler er der for å hjelpe oss mennesker leve gode liv og ta gode valg. De hjelper oss å gjøre vårt liv mer verdifullt, samtidig som de hjelper oss å verdsette andre og å ha et godt og nært forhold til Gud.

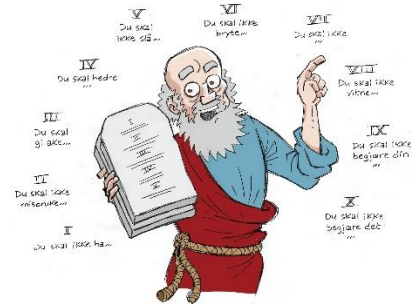
Nedenfor her finner dere noen spørsmål som dere burde greie å svare på hvis dere har lest det YOUCAT Katekismen sier om de fire siste av budene.

OPPGAVEARK TIL YOUCAT KATEKISMEN OM DE FIRE SISTE BUDENE

Når det gjelder budene, så kan man lett få det for seg at budene ofte snakker om én sak og/eller én spesifikk situasjon. Har dere brukt de andre ressursene som hører til denne samlingen, så har dere oppdaget at budene omfatter ganske mange ting, noe som er ganske fantastisk, egentlig! Det betyr jo det at vi kan få både hjelp og svar på de fleste situasjoner ved å holde oss til de 10 bud.

Man kan lett synes det er vanskelig å holde styr på mye i Den katolske kirke, men nå – etter en ett og et halvt år med konfirmantkatekese, får vi håpe at noen ting begynner å falle plass og å gi litt mer mening.

Ved å bruke YOUCAT Katekismen kan dere nå kanskje svare på følgende spørsmål:

- 1 I tillegg til å forby ren og skjær stjeling, innebærer det syvende bud også ... ?
- 2 Hva med aksjespekulasjon, vedding og gambling-? Er det tillatt for kristne?
- 3 Hvordan kan det syvende bud ha noen med klima og dyr å gjøre?
- 4 Hva er Kirkens Sosiallære, og hvorfor står det plutselig noe om denne nå/her?
- 5 Hva menes med at løgn (det å lyve) er en form for vold?
- 6 Kan en prest alltid fortelle sannheten?
- 7 Hva er Sokrates' «tre-fileter» og hvorfor tror dere det blir nevnt her?
- 8 Hvordan skal media forholde seg til sannhet?
- 9 Hva menes med «hjertets renhet»?
- 10 Hvordan kan *skam* beskytte oss?
- 11 Hva er *begjær*, og hvorfor kan det være skadelig for oss?
- 12 Hva er egentlig misunnelse?
- 13 Hva menes med «hjertets fattigdom»?